

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primeşte cu 150 Lei pe an
şi capătă şi „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Feale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moţa.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimişi în banii
ţării aceleia în preţ de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacţia şi Administraţia: Orăştie (jud. Hunedoare).

Ştiri politice

Intre România şi Italia.

M. Sa Regele Ferdinand, după ce îşi va face cura (lecuirea) la Băile din Franţa, la întoarcere spre casă va trece prin Italia, stând mai multe zile ca oaspe al Curţii Regale Italiane. A fost dorinţa Curţii Regale Italiene şi a guvernului Italian, ca această vizită să se facă, îndreptându-se prin asta greşala făcută de acel guvern în rândul trecut, când a împedecat vizita Regelui nostru la Curtea Italiană.

Dar, aşa spun zierele ce ţin a cunoaşte lucrurile bine, — această vizită are şi scopuri politice mai adânci.

Italia se străduieşte a înjgheba în Balcani (partea de Răsărit-Miazăzi a Europei), un „bloc balcanic”, adică o legătură între statele din acest colţ al Europei, pentru a şi putea ele apăra, ba cucerii, mai uşor drepturile lor de tot felul aci. În deosebi vrea să le facă să meargă pe-o mână întru apărarea lor împotriva politicii nimicitoare şi destrămuătoare de ţări şi popoare, a sovietelor ruseşti, politică ce se simte prin ţările din Balcani (prin Bulgaria mai ales) şi de aci gata a trece, melisitoare, ca o boală rea, şi mai departe. Italia a scăpat de scufundare în băltoaca stricată a bolşevismului şi comunizmului, prin ridicarea steagului naţional italian alui Mussolini. Pentru a rămânea şi mai departe sănătoasă, vrea să fecească pe ţările vecine de aceea boală, şi să le ajute a se apăra de ea. Acesta ar fi anul din scopurile „blocului balcanic”, — apoi şi altele de bun folos. Iar pentru asta Italia îşi va aibă negreşit pe România alături de sine. De aceea a şi început a-i arăta luarea sa amintă, dându-i două împrumuturi şi punându-i în vedere încă şi altele.

Pentru a pregăti vizita M. S. Regelui Ferdinand, dl General Averescu, întâlul Ministru, pleacă chiar în săptămâna viitoare în Italia, unde va sta vre-o săptămână ori mai mult.

În timpul şederii sale în Roma, M. Sa va face o vizită şi Papel. În acelaş timp Ministrul călătorilor vor însoţi, vor statori înţelegerea politică ce va să lege pe viitor cele două state latine cât mai strâns între ele. Italia se spune că pune în vedere României încă unul sau două împrumuturi.

Regelu Beriş al Bulgariei,

fiind şi rudă cu familia Domnitoare Italiană, — caută legături cât mai strânse cu Italia, şi e

vorbă să se legodească cu una din fiicele Regelui Italiei.

Italia, care caută să aibă legături cu statele din Balcani (vecine cu ea la Marea Adriatică), ar vedea bucuros o astfel de înrudire între familiile domnitoare ale celor două ţări.

În legătură cu ştirile de mai sus despre scopurile politice ale Italiei în Balcani, vestea pare foarte cu puşină.

M. Sa Regina Maria

a României, va cerceta în toamna anului de faţă pe Români din America.

Fraţii nostri de peste Mări, au fost cercetaşi, atât în timpul războiului, cât şi după războiu, de numeroşi Români, cât din Ardeal, şi din vechiul Regat. Acum dănaşi şi-au arătat dorinţa de a putea vedea prin oraşele în care ei se află în număr mai însemnat, — şi pe Maestatea Sa Regina noastră, cea care s'a dovedit în marile războaie, atât de milostivă şi caldă iubitoare de popor, în deosebi de cei în suferinţă.

Şi M. Sa a avut bunătaţea a le pune în vedere, că va merge să-l cerceteze odată pe Români din America, cu atât mai vârtos, că el au arătat multă înţelegere şi trageră de inimă pentru facerea de bine faţă de fraşii lor de acasă, şi au statat şi numeroasele aşezăminte de binefacere întemeiate de Maestatea Sa. Ca o dreptă răspiată şi luare aminte, merge să-l vadă, să li-se arate, să le vorbească, — cât româneşte, cât englezeşte, căci Maestatea Sa, mlădiţă nobilă din Familia Domnitoare a Angliei, vorbeşte limba engleză cu multă dragoste şi desăvârşire, şi Români americani o ştiu şi ei şi o ascultă bucuros. M. Sa va pleca spre America în 8 Septembrie.

Unele — altele.

Vânzare de planuri militare în Cehoslovacia.

O ştire de mare însemnătate s'a dat săptămâna trecută dela Praga: Secretarul Marelui Stat Major al armatei Ceho Slovace a vândut preţioase planuri militare, talne ale armatei, unor şpioni ai sovietelor ruseşti!

Se poate închipui cu ce sume lucrează mâna nevăzută a oamenilor cu gânduri rele ce conduc azi Rusia, dacă au putut duce în lapită pe un ofiţer aşa de sus pus, ca să cadă în negrul păcat de a vinde talnele de apărare a ţării sale!

Şi, negreşit, aşa lucrează prin toate statele vecine.

Colo cumpără planurile armatelor, — dincolo dau fec arsenalelor, aerodromurilor, etc..

Adăpostari de ale armatei lau fec.

La Galaşi abia de vre-o 2 săptămâni a luat foc şi a sărit în aer ceva magazii cu muniţii de ale armatei.

Nu a trecut o săptămână şi aeroportul (staţia de aeroplane ale armatei) dela Turnu Severin, a fost nimicir de tot de foc.

A cui mână nevăzută se întinde şi ne nimiceste aşezăminte de samă militare, azi aici, mâne dincolo?

N'o fi în nici o legătură între aceste arătări şi descoperirea din Cehoslovacia, unde au fost vândute şpionilor sovietici preţioase planuri de ale armatei?

In ghiara lor.

Când avem grâu, el nu e călăsat de negustorii exportatori. — Leiul e anume urcat în preţ.

Pentru a-şi zugrăvi stările nelreşti şi păgubitoare, în care e ţintă ţara noastră, ca urmare a păcatului că stăpânirile din toate vremile au lăsat negoşul, şi cel mic şi cel mare, aproape întreg pe mâni streine, — banii nostri cetitori din popor n'au decât să judece paşin starea nenorecită în care se găsesc azi economii nostri producători de grâu!

De săptămâni de zile, Leiul tot creşte în preţ.

Al crede că e semn bun, că „se întăreşte”. Dar nu e chiar aşa. Ci preţul lui e crescut tot cu gând păcătos, de către speculatorii asupra roadel noastre de grâu. El zic: Vine grâul la vânzare. Dacă Leiul e slab, noi trebuie să plătim Lei mulţi cultivătorilor de grâu. Hai să-l urcăm, prin apacături cunoscute, ca să dăm bani puşini, pe grâul...

Ca urmare a acestei specule, se vesteşte că preţul grâului e foarte scăzut; a ajuns la 70.000 Lei vagonul, dela 100.000 cât fusese mai înainte. Vine negustorul speculant şi-şi spune: Nu pot să dau mai mult, că Leiul e urcat în preţ, e scump, aşa că dându-şi Lei la părere mai puşin, îşi dau de fapt mulţi, pentru că-s bani buni, la patere...

Şi la fel. Se joacă cu noi ca pisica cu şoarecul ajuns între lăbuşele ei: Când îl lasă să creadă că poate fugi, când îl dă de-a dăra şi-l zgâtle cu unghille el cele ca acelea.

Aşa şi negustorii mari de grâu, teji streini, — se joacă cu bleşii producători de grâu, cum vreau ei. Când s'apropie vânzarea grâului, Leiul creşte, — că să dea ei paşin Lei pe rod; când grâul s'a cam gătat din hambarele oamenilor şi lumea trebuie să cumpere dela marii negustori cari l'au adunat, atunci Leiul scade, ca se trebulască să dai Lei mulţi, pentru acelaş grâu.

De ce le mai spunem acestea? Pentru-ca cetitorii nostri să vadă şi să înţeleagă, că — n'o fi bine de ţara noastră, până nu vom ajunge a avea stăpâniri alevea naţionale şi creştine...

Doar de acelea ni se mai amină plâpânde nădejdi de viitor.

Partid maghiar

La Bucureşti şi Galaşi.

Guvernul dlor Averescu-Goga şi soşii, poate fi încântat de felul cum a prins de bine sămânşa sămânşată de el, pentru încurajarea partidelor politice ale neamurilor streine din ţară. Întră aceste neamuri Ungurii nu sunt cel din urmă cari ştiu face politică naşională, ceva mai bine ca partidele româneşti, ca toate!

Dovadă faptul, că după-cc Ungurii se văzură intraşi în Sfatul Ţării în număr destul de mare, — deputaţii lor, folosindu-se de dreptul de a călători liberi pe Căile Ferate şi ducând cu ei vaza de „deputaţi”, — s'au pus să-şi adane la un loc pe fraşii lor unguri de prin oraşele mai mari ale vechiului Regat, în cari găseşti multe mil de Unguri, ca meserieşi, muncitori şi mai ales ca birjari (cocşi) şi servitori. Birjari şi servitori, dar având după lege drept de vot, ca atari ei trag în campania politică tot atâta cât un avocat ori Doctor!

Ştiindu asta bine, deputaţii unguri s'au pus să organizeze (să adane şi rindalască) pe ungurii de prin cele oraşele ale vechiului Regat, sub steagurile „Partidului Maghiar”. Nu demult au adunat aşa la olată pe numeroşii Unguri din Bucureşti, formând din ei o filială a Partidului aci în capitala Ţării.

Iar mai nou mai mulţi deputaţi şi senatori unguri, în frunte cu Ferenczy, s'au dus la Galaşi, alt oraş mare al ţării, şi au adunat şi pe Ungurii de aci, organizându-şi în despărţământ al Partidului Maghiar.

Şi nu e lucru fără rost. Azi algerille se fac pe judeţe, dar voturile se numără pe ţară. Şi voturile tale din Galaşi, o mie două, ce-l putea aduna, ajută ca

massa (grămada) de voturi a partidului tău, să crească mai mare la numărătorelea din Bucureşti şi să dea drept neamului tău la mai mulţi deputaşi!

Încurajaşi de felul cum guvernul l'a luat în braşo, — Ungurii îşi adună şi cele din urmă voturi ale lor, sub steagul Partidului lor, arătând şi alor neamuri — îndeeşebii Românilor celor atât de sfâşiaşi între ei, — cum trebuie să ţină la olată, când e vorba de lupta pentru neam!

Unde fac Români la fel? Ei se ceartă, se sfâşie între ei, şi dau mâna cu aceşti streini pentru a-şi învinge pe fraşi...

Iavăta-vor ceva din pilda Ungurilor, sau din a altor neamuri streine, cari se dovedesc mai luminate luptătoare pentru dreptul neamului lor, nu pentru a „partidului” catare numai?

Din Basarabia.

— Sa iau oamenilor 200 şi 300%! —

Gazeta „Impăratul Traian” din Tighina, redactată de dl D. Cazacu scrie, să acolo băncile iau dela negustori câte 30 Lei pe lună după 1000 de Lei, adică 360 Lei pe an, sau 36%, iar singuraticii cari au lipsă de bani şi nu-i mai pot găsi în bănci fiindcă l-au luat negustorii pe teji, sunt silişi a cere dela cămătari, cari le iau 200 şi 250 Lei pe lună după 1000, ceea ce însumă 200 şi 300 de procente pe an! Adecă dacă-i şii banii un an de zile, îl plăteşti numai camete de 2 şi de 3 ori cât împrumutul, şi să-i dai şi împrumutul înapoi!

Intre astfel de împrejurari, numita gazetă scoate la iveală ca o faptă bună făcută de „Banca Românească” din Bucureşti, prin Filiala sa din Tighina, care a dat de curând 4 milioane de Lei ţăranilor din jurul Tighinei, luându-le numai 15 Lei pe lea după 1000 de Lei, — sau cam 18 la sută pe an.

Gazeta sfătuieşte pe ţăranii cari au primit aceste împrumuturi foarte cinstit faţă de jaful ce-l fac cu ei băncile de acolo (toate jldoveşii şi ruseşti), să-şi poarte acum omenia şi să plătească la vreme şi cinstit. Căci, spune gazeta, faţă de celelalte bănci prea mulţi ţărani nu s'au purtat bine cu plata, pentru ce şi-au perdat creditul şi au fost împuşii în ghiarele cămătarilor. Acum dacă au ajuns la împrumuturi atât de uşoare, să se arate vrednice de fapta frăţească a „Băncii Româneşti”.

Neamurile albe de oameni, rămân apoi față de cele cu piei colorate.

O revistă (gazetă) germană scoate la iveală date (numere), cari pot face nițică durere de cap neamurilor de oameni cu pielea albă.

Iacă ce spune cercetătorul neamț:

Pe fața pământului locuiesc azi 1900 de milioane de oameni,

Dintre aceștia unu a treia parte (aproximativ 650 milioane) sunt popoare cu pielea albă, iar două treimi adică 1250 milioane, sunt de cele cu pielea colorate (Negrii, arămi).

Din neamurile albe, Englezii, cu popoarele pe cari ei le stăpânesc, fac a 5 a parte din numărul întreg.

Neamurile albe sunt cele mai luminate, și de aceea ele, ajutate de istețimea lor, au și ajuns a stăpâni peste multe din popoarele de altă culoare, ca fiind a-celea mai neajutate, mai proaste. Și-apoi și 'atre oameni, ca 'ntre animale: un copil, condus de mîntea lui, poartă de o sfoară boui, ba mîna cu-o sfoară legată într'un vîrf de băț, cu "blaciul", o cîrează întregă de vite cari toate i se spon, — pentru că n'au minte.

Așa și poporul mai cumșite, stăpânește pe cel mai pros, și-l conduce și-l mîșă unde vrea el.

În acest scop, 150 milioane de albi s'au răspândit din țările lor de naștere, încolo peste fața pământului și stăpânesc peste popoarele mai înșolate, — cele mai multe de piei colorate.

Dar că până când va dăra această stăpînire, — nu se știe. Căci se vedem un lucru mult grăitor: Popoarele albe se sporesc tot mai slab, sporul lor e în scădere față de trecut, — pe când cele cu piei colorate, se sporesc mult mai bine și sporul lor e tot în creștere, nu în scădere. Iată câteva cifre (numere):

Despre Franța se știe că stă rău de tot în privința asta. De zece de ani numărul locuitorilor stă pe loc, ba în vremea din urmă, dela război încoace, e chiar în scădere. — Anglia nu stă mult mai bine. Și alte state albe pe urma lor.

Câteva cifre: În Italia la 1912 se nașteau 32 de copii la mia de locuitori, azi abia 23. Așadar o scădere simțită a sporului. În Australia vița albă (engleză și altele) a scăzut în sporul ei în 10 ani, dela 29 la 24 pe mîle; — în Noua Zelandă dela 26 la 21; — în Canada dela 25 la 13 (aproape la jumătate!); — în Statele Unite, dela 25 la 22%; — în țările latine ale Americii sporul a scăzut dela 38 cât era înainte cu 10 ani, la 30.

În aceleași țări însă, neamurile colorate, sălbatece și jsmătate sălbatece, sporesc tot mai mult, nu să scadă. Japonia (cară e și ea socotită între pleile colorate, arămi), sporea în 1912 cu 33 la mie, azi cu 34 — 35, așa dar e în creștere, nu în scădere, și de unde la 1896 avea abia 44 milioane locuitori, azi, după 30 de ani, are peste 60 mi-

lioane locuitori, — sau: în 50 de ani, numărul locuitorilor ei s'a îndoit! — Despre India, stăpînite azi de Englezi, în cari Englezii se sporesc cu scădere, se socotește că vor avea peste 10 ani încă 35 milioane de locuitori peste cel de azi. — Așa și Indienii de sporulci.

Printre popoarele albe cari se în încă bine ca spor, sunt: Germanii, Rușii și noi Românii, — deși și la noi începe a slăbi sporul.

Nu slăbește însă, el crește în chip bătător la ochi sporul la neamul evreesc! Iacă într'adevăr ce se arată în un Calendar al lor pe 1925. (Jüdisches Illustriertes Kalender) în care ei își spun lucrurile ca în familie, spre a se încuraja și a se întări în credința lor:

„Numărul Jidanilor în lumă întregă, — spune calendarul lor, — era în 1800 (acum 120 de ani) numai 3 milioane; în 1881: 7 milioane și 200 mîi; în 1901: 10 milioane; — în 1924 se aflau 18 milioane! — așa că dela 1881 până la 1924, ei au sporit la îndoit, iar din 1800 până azi, în 120 de ani, numărul lor e de 6 ori mai mare!

Acest spor al Jidanilor — nu dă de gîndit nimic conducătorilor noștri de țară? Și să știți că Evreii sunt mai mulți de atîta, dar se ascund sub nume străine ca să nu-i știe lumea căt sunt de mulți! În Ungaria au numele cele mai frumoase ungurești, și la numărătoare se dau de „Unguri“. Și Ungurii bucuria lor că ce mulți sunt ei, fără a-și da sama căți sunt Jidani printre ei. În Germania se ascund ușor cu numele lor nemțești; în celelalte state sub nume rusești, franțuzești, românești. Ca să nu se sparie lumea de numărul lor și să nu se trezească a vedea primejdia cea mare!

În felul acesta, vechile neamuri albe sunt amenințate de două primejdii: de primejdia de a se vedea cu timpul neasămănat mai puțin și slabe față de neamurile cu piei colorate, — cari sporind așa tare și ne-mai încapînd în pământurile lor, își vor căuta loc în alte părți și vor năvăli peste ținuturile locuite de albi; — a doua primejdie, mult mai apropiată ca cea a pelilor colorate, e primejdia cotropirii pe neasimțite a neamului evreesc prin toate țările și printre toate popoarele, — făcându-și-le roabe întal economice, și ca mîne și politice!.

Cel ce nu vîd această primejdie, au albeață pe ochi, albeață neștilă și fel (ca marea mulțime), sau albeață mîndriei de a fi ministri și cărmuitori de țară, și ca atari deși vîd primejdia, în frica lor de jidanii și de dragul pungilor de aur ale acolora, — se fac că n'o vîd!

Din alte țări.

În Sîrbia

Oamenii ce poartă grijă de buna înșite și pace a obștel, au început o mișcare pentru a se aduce lege, care să dea drept la pedepsa cu bătăie și cu

moartea, a făcătorilor de rele, — căci pedeapsa cu închisoare numai, nu sparie pe cei stricați în tot sufletul lor, — și numărul acestora prea a crescut.

În Grecia

S'au descoperit înșite uneltiri împotriva stăpînirii, nu a guvernului numai, ci a formei de ocîrmuire a statului. Capii alor 3 partide politice și mai mulți ziarisți (gazetari) cari făceau parte din țesătura de răsturnare a formei de stat, au fost arestați și duși într'o înșulă (petec de pământ încungurată în ape, în largul mării), ca să nu mai albă atingere cu lumea.

În Persia

au avut loc răzvrătiri sîngeroase. Guvernul a sufocat mișcarea, a prins pe capii ei și a împușcat pe 56 dintr'acșii, — lucru care a spăriat pe ceilalți și lumea s'a înștit.

În Turcia

s'a descoperit un „complot“ (fășătură ascunsă) împotriva lui Kemal Pașa, conducătorul politicei turcești de azi. Cum Kemal și ai săi cred, că el au ridicat Turcia din prăpastia în care căzuse și în care era să plară, — cei ce lucrează împotriva lui sunt socotiți potrivnici înățărilor Turciei însăși, — și de aceea ei au fost cumplit pedepsiți: 12 înși, oameni în puterea vieții, cu carte și cu roși, au fost spânzurați într'o dimineață anul după altul, pentru pildă altora cari ar doi a-i urma în uneltire.

Din slăbiciunile noastre.

Bercovici — „al poporului...“

În București trăește un Evreu foarte bogat, Bercovici, bancher. El e membru „de frunte“, prin punga sa, în partidul liberal. Japun Bercovici senior, are un fiu, Bercovici junior, ajuns azi și el majorean, căoi a terminat Universitatea în Franța și a luat și titlul de Doctor în Drept.

Tinerul Bercovici când, nainte cu vro 2 ani, avea să-și ieșă „Doctoratul“ în drept, trebuia să scrie ceva din lumea de drept, a oamenilor, ori a țarilor, ori a neamurilor, — ce-o ști el, — ca prin aceea ce va scrie, să dovedească profesorilor săi (mare parte jidani și ei), că ce cunoștințe are el, cari să-i îndreptățească a-l numi „Doctor“ (adecă „Invățat“ de samă) în știința dreptului.

S'a gîndit Bercovici tinerul una și bună și a zis: Vă scriu eu ceva, ce nici voi nu știți; și voi, profesorii mei, aveți să vă mirați de ce știu eu! Și s'a pus pe lucru și a scris despre:

„Drepturile Jidanilor asupra pământului Țării Românești!“ Așați, zice el în lucrarea sa „Invățată“, că Jidanii se găseau pe pământul vechii Dacii, nainte de cucerirea Romanilor aci! Prin urmare dreptul lor asupra acestui pământ, este mai vechin ca al Romanilor.

Au stat și profesorii „francozi“ (jumătate din ei cu per-

ciuni la urechi, iar ceilalți cu sîmănătură de perciuni pe gînd și pe suflet), cu gura căscată de noua „descoperire“ a tinerului Invățat și i-au strigat: — Bravo Șmulică! Dar știi, că tu știi multe! Doctor să fii, în știința Dreptului, din care, uite, știi și lucruri, pe care noi nu le cunoașteam!...

Și s'a întors acest june Invățat la București, și nu s'a aflat un Român cu știință de drept și istorie, care să-i facă morișcă'n perciuni, până i-or ieși din cap acei gîrgăuni... — Ci el a intrat triumfător în corpul advocaților „români“, încă printre cei mai de seamă, cari sunt „Doctorii de Paris“. Căți cunoscuți îl întăneau, îl fereceau pe el și pe tatăl lui, că ce copil deștept a dat țării!...

Ei bine, avem și 'n asta o dovadă mai mult, că tina de robu nu ni s'a spălat încă de după urechi... Ne închinăm în fața celui ce ne dă palmă, fie cu mîna, fie cu graiul sau cu peana! Ba par'că îl prețuim cu atît mai mult, cu cît i a fost palma mai îndesată!...

Și fiindcă așa un băiat Invățat (mai ales dacă are și punga tatălui-său la spate) nu poate fi lăsat multă vreme neluat în samă, — dl Oct. Goga, unul din capii partidului averescan, a făcut ce a făcut să i dea junelui evreu să înțeleagă, că l'ar vedea bucuros în jurul d-sale, în partidul d-sale, — nu cumva să se iee după tatăl-său și să se alipească la liberali... Azi Bercovici, cel care a dovedit evreilor din Paris, că neamul lui este cel cu adevărat străvechiu în Țara Românească, — e membru al Partidului Poporu lui și bun pretin al dlui Octavian Goga și a fost și el candidatul de deputat pe listele dlui Goga...

Prin luarea aminte ce i-o dă, dl Goga dovedește că crede și d sa, că — noi Românii suntem veniturile pe acest pământ și Jidanii sunt străvechii moșneni aici, cum a binevoit a dovedi doctorul Bercovici...

Un om veinic și harnic și-a ales într'o vale deslătată, loc de grădină. S'a pus pe muncă. A îngrădit grădina, a săpat o, a lucrat o, a frământat-o, a gunoit o, a adus tot felul de flori frumoase și plante și pomi, și a făcut din grădină un mic raiu, cu roade dulci, atrăgătoare și cu straturi de flori deslătătoate.

Bar printre straturile lui frumoase, iaca ba colo, ba dincolo, câte un scăete, câte-un mărăcine, se ridică și el, își face loc printre flori, și, ca ori-ce buruiană, crește mai tare decît florile, — și într'o zi scăetele-mărăcine li spune stăpînului grădinei: Ce atîta vorbă și grijă de florile astea ale tale și pe mine vrei să mă tai, când, trebuie să știi, că cel mai vechiu locuitor al acestei grădini sunt eu, nu florile tale, nu tot ce face azi deslătarea acestei grădini... Când tu ai venit do ai tras brazda dintăi, și ai început a lucra acest loc pe atunci sălbatec, eu mă aflam pe aci pe sub gard, sau ca sîmînță adusă de vînt, în pîmînt... Te vedeam cum lucrezi, îmi plăcea

cum lucrezi, cum îmbunătățești pămîntul și-l faci roditor, căci în el, cum era pîn'atunci sălbatec, nici mie nu-mi plăcea, tot numai burueni și ciolini, dar în el îngrășat și lucrat de tine, uite cum am sporit și m'am întărit! Inșă s'o știi: Ca moșneanul cel străvechiu, vreau să mă socoti pe mine, nu ce tu ai sădit și ai cultivat aici!...

Să ne trăești, istețule scăete! Tu ești stălpul grădinei celei minunate!...

Și voi, doctori Bercovici, și ne trăiți! Voi și neamurile voastre sunteți străvechii locuitori ai acestei țări. Voi cu sudearea feței voastre, cu palmele voastre îngroșate de lucru greu, ați făcut din pămîntul acesta un nou Canaan!

Să ne trăiască și toți Șabășgeimii cari se fălesc cu pretenia voastră, vă strâng la sîn și vă bagă membri frunțași în partidul „poporului“, căci mai ales aci vi-i locul, între poporul nostru!...

Săracii de noi!

SCRISORI

Din Saravale.

„Liga A. N. Creștină“ formată și aci.

Dle Redactor! Încă în Matu, 44 de Români plini de inimă pentru lupta de spărare națională pornită sub conducerea dlui profesor A. C. Cuza, ne-am înscris în „Liga A. N. Creștină“. Căci suntem dintre cei cari dorim curățirea țării de polozmda jidovească, de care nu mai putem trăi.

Cesta noastră a sperit încă de atunci și acum ne-am constituit în Comitet comunal al „Ligii“. Am ales președinte pe fruntașul agricultor Isaac Oarsă, înțal vicepreșed. Ion Gîlvezan, al 2-lea vicepreșed. Filip Brăndescu, secretar Vas. Chița, casier Filip Gîlvezan. Membri: Stefan Popăș I. Oarsă, P. Msteicș, V. Nicolescu, I. Chița, Milan Matei, P. Rădău și S. Crăcluan.

Odată cu constituirea, au pus toți jărămîntul de credință pe steagal și programul „Ligii“, înșind despre toate proces verbal (protocol), pe care l'am înaintat Comitetului Regional din Timișoara, care a luat cu plăcere la cunoștință înșințarea Comitetului și l'a dat întărire.

Trăiască apărătorii Legii noastre strămoșești și a Dinastiei (Familiei Domniloare) românești!

V. Chița,
Secr. L. A. N. C.

Scrisoare din Yugoslavia.

Un abonat al nostru din Yugoslavia, cîntad cele scrise în Nr. 29 al „Libertății“ despre Voluntarii, ne scrie printre altele: „Sunt și eu un Voluntar, dar cu o soarte mult mai tristă ca ori-care din Românii. Am slojit ca voluntar, cu nădejdea de a ne vedea și noi Bănățenii toți între hotarele României, dar ni s'a tras granța sub nas și am rămas pe din afară de țară 23 voluntari.

Granța nu numai că ne-a rupt dela sânul țării pe care o doream, dar ne-a rupt și moșia tăindu-ni-o în două. Și ne-au rămas peste hotar, adică în România, 1500 de jugăre de pământ.

Veni Legea Agrară și, în loc să ne dea un semn de luare aminte pentru că am fost voluntari, — ne luă din moșia rămasă în România 500 de jugăre, dându-se comunei vecine, — și în zadar am alergat, am erătat ce soarte crudă ne-a ajuns, — ni s'a luat pământul și pace. Altă dată România ajută pe frații rămași pe din afară de hotarele ei, dându-le cărți, biblioteci, etc., — acum noi, foști voluntari, n'am găsit nici o înțelegere, — am fost respinși ca niște streini...

Vi le scriem cu amărăciune aceste lucruri, căci ele au lăsat mult amar în sufletele noastre. Și nu fac slujbă țării și neamului, bărbății politici, cari așa răcesc sufletele fiilor aplecați bunul neamului.

O. P.

Incordare

Intre Ministru și Secretarul său?

— La Finante —

Dela venirea la putere a guvernului Averescu, s'a zvonit, și apoi s'a băgat de seamă, un lucru tare ciudat: Că Ministrul de Finante Ioan Lăpădatu, nu ar fi de aceeași păreri financiare, adică în politica Ministerului ce conduce, cu Secretarul său general, I. Manollescu.

Se spune că d. Ministru Lăpădatu e de părere, că nu e iertat a da drumul mașinilor de tipărit bani de hârtie, căci cu cât tipăreșii mai mulți, cu atât scade prețul celor ce sunt azi în circulație (umblare) prin țară. Asta pentru un cuvânt ușor de înțeles: Nainte de războiu de aceea erau banii așa „buni“, că dacă te-ai fi dus cu banii tăi de hârtie la Banca Națională care a tipărit acea hârtie, — Banca era datoare a-ți da pe hârtie aur, și ea avea îngrămădit în pivnițele ei atâta aur, că putea da aur cam pe 3 din 4 părți a hârtiei aruncată pe piețele de bani. Azi (după nenorocirea ce a ajuns țara, de a-și fi dus tot aurul în Rusia, ca să nu cadă în mâinile Germanilor năvălitori, și tălharilor de bolșevici ruși ne-au mănecat aceli aur!), Banca Națională, nici Ministerul de Finante, n'ar avea de unde-ți da aur la fiecare ban de hârtie, ci abia pe 50-60 Lei unul de aur, — de aceea azi banul de hârtie nu mai e așa prețios.

Banca Națională tot adună la aur de pe unde îl găsește, ca să-și formeze de nou Fondul cel mare de acoperire a prețului hârtiei, dar totuși e departe de a avea cât îi trebuiește. Cu cât a adunat, a oprit coborârea Leului și îl ține la prețul de acum, care stă cam pe loc de vre o 2 ani.

Dacă azi n'ar pune larăși pe tipărit bani de hârtie, ca să fie „belșug“ de el în țară, — prin asta ar face, ca prețul Leului să scadă lară, — lucru care in-

curcă foarte tare socotellele cât de cât rânduite de azi.

Secretarul general al Ministerului, Manollescu, e de altă părere. El, în înțelegere cu ministrul Garoflid, (un om al Germanilor și „pretenos“ foarte cu toți streinii, printre cari, firește, și cu Jidanii), — e de părere că, pentru a nu lăsa să mai dăinuască lipsa mare de bani ce se simte azi pe piețele de bani (vezi că nu capeți azi bani nici cu cele mai mari încordări dela bănci, nici de aturea), spun: Hai să tipărim bani noi, ca să fie belșug pe piață, nu lipsă, și ca să nu scadă Leul, punem, drept acoperire a banilor noi tipăriți, felurite valori (hârtii de preț), așa ca banii noi tipăriți să nu apese asupra coperirii de aur a banilor aflați azi pe piață.

Se spune că la spatele acestor domni, cari doresc sporirea banilor de hârtie, stau „sfetnicii“ Jidanii, cari ar dori și ei să profite de Căci atunci iar li-se imble prilej mare de jaf uralș asupra lumii nepricepătoare. Se spune că însași lipsa asta de azi, e o manevră evreiască: Toți Leii, pe cari ei li au grămădit în sume mari prin băncile și la întreprinderile lor, au-i dat afară din casă cu nici un preț! Mai curând adună și în de ei acolo, ca să sparie lumea cu lipsa lor, și lumea să ceară ministrilor: Tipăriți, că plezsim de lipsă... și așa „politica“ dlui Garoflid și Manollescu să lasă biruitoare în staturile Ministrilor, față de politica Ministerului de finante Lăpădatu, care zice: Nu și nu! Nu e nevoie de a tipări bani noi!

Și din asta s'a stărnit încordare între Ministru și Secretarul său. Ministrul ține la dreapta, Secretarul la stânga! Și — spun foliele din București, — secretarul e atât de încrezut, încât joacă ei pe ministru la acel Ministeriu, și multe lucruri pe cari Ministrul le hotărăște într'un fel, — secretarul le schimbă, așa ca să nu fie pe voia Ministrului, ci să pară că Ministrul e un nepricepat și adevăratul luminat în treburile acelui Ministeriu, e — Secretarul...

Semne de neînțelegere, cari pot trage după ele lucruri neașteptate în guvern...

NOUȚĂȚI

An bun. După știrile primite la Ministerul de Agricultură dela raportorii (vestitorii) economiei din țară, — roada anului de față e bună. Grâul să bine nu numai ca spic plin, dar și ca bunățate a bobelor. Iar pagubele pricinuite de ploa, socotite pe țară, nu fac mai mult ca 2-3 la sută. Fac mult acolo pe un hotardonă, pe jumătate, dar socoteala țării nu au zguduit-o.

Speculanții cumpărători înseși nu se îmbulzesc cu cumpărarea, lăsând pe proprietarii (stăpâni) de grâu, să-și peară nădejdea și să lase prețul cât mai jos.

Școala de Arte și Meserii din Orăștie și-a încheiat Duminică trecută anul școlar prin o sărbătoare și deschiderea unei Ex-

poziții de lucruri de mână pregătite de elevii școlii. Lumea ce a luat parte la încheierea cercetată Expoziția și a rămas foarte mulțumită de sporul altelea îmbucurător ce-l dovedește această tineră Școală, sub conducerea foarte zelosă a Directorului ei C. Alexandrescu.

Vom aduce în „Plugarul Luminat“ o dare de seamă mai pe larg despre lucrările în decursul anului și nădejdi pentru viitor.

Unelte dușmane. Cel ce nu vâd bucuros pacea în mijlocul poporului nostru, ceacă pe tot felul de căi a ni-l neliniști. Așa dușmanii noștri dela Miazănoapte, Rușii, se folosesc de alipirea poporului nostru la vechile lui obiceiuri, și, prin oamnei răi, îl vâdă mereu în urechi, că schimbarea Calendarului vechiu, e o părăsire a sfintei credințe străbune. Minclună veninoasă.

După-ce în Basarabia au făcut destul năcaz bisericii cu această ațățări — acum vine și țara dela lași, că prin Moldova s'au ivit un număr oarecare de călugări vagabonzi, cari cutreeră satele, — și unde numai pot, pun vorba rea împotriva noului Calendar, sămănând sămânța nemulțumirii în popor.

Poporul cuminte să-l alungă ca pe niște păcătoși. Ei sunt în sămbria dușmanilor neamului și ai țării, — plătiți ori de Ruși ori de Jidani, ori de amândoi.

Jugoslavia, mai înecată decât noi. Și în țara noastră pleile cu potop din luna trecută și din cea de față, au făcut stricăciuni uriașe. Singuraticii economi au pierdut grozave: multora le-a spălat apa rodul tradiei lor, dar le-a mai rămas; Statul are pagube uriașe: cu peșurile multe și scumpe stricate, cu drumurile rupte, ca căi ferate spălate.

Dar ceea-ce se întâmplă veciniei Jugoslavia, întrece înzecat nenorocirile dela noi. Acolo s'a pornit de vră o 2 săptămâni adevărat prăpăd. Folie din Belgrad scriu că nimeni nu-și aduce amintire să se mai fi întâmplat astfel de revărsări grozave de ape. Chiar digul Dunării (zidul de oprire al apelor) a fost rupt și prin spărțură Dunărea s'a revărsat ca o mare peste toată împrejurimea, potopind totul!

De pe unele coaste, apele au spălat pădurile și le-au implas în vale. În ținutul Barania au fost spălați și ucși printre arborii deborâți de potop 2000 de cerbi ce se aflau prin pădure.

Toată saflarea e cuprinsă de groază. Nici guvernul, nici deregătorii nu mai lucrează nimic, decât se frământă să afle chipuri de a ajuta cât de cât celor mai loviți de uriașă nenorocire, și — nu găsesc mijlocul.

Vapoarele românești, mergând până în depărtatul Răsărit. Țara noastră mărită, începe a-și cercetă și ea loc tot mai larg printre statele ce au de lucru în lumea întreagă, care își

poartă negoșul peste fața a tot pământul.

Vapoarele românești duc azi mărfuri la țărniș țărilor destul de depărtate, aici în Europa și în Azia, iar călătorii duc regulat la Constantinopol (Turcia), la Pireu (Grecia), la Alexandria, — ba ating chiar porturi îndepărtate ca Haifa și Iaffa, la țărniș Palăstinei.

Szelle Bela năcăjit... E furiș Jidanii ce se dă drept Săcni, Szelle Béla, redactor la „Brassó Lapok“, pentru-că nu a fost primit printre deputații țării. Amenințat țara prin fișica sa, pentru-că nu l'a făcut deputat. Acum vestetșe că va ținea în curând în Săcuime o adunare „poporală“ care să protesteze (să ridice cuvânt de nemulțumire) pentru-că săculul Jidanii n'a fost întărit ca deputat.

„Ford“ — ne bate trenurile. Cam la Căile Ferate sunt multe lipsuri, și ca să capeți un vagon pentru a-ți duce o marfă ceva, sau vite dintr'un oraș într'altul, trebuie să aștepti zile ori săptămâni întregi, — negustorii, grăbiți a-și duce marfa de coloro, n'au avut să-și bată capul mult, și au găsit, că mântuirea lor e — „Ford“, marele fabricant american, care umple azi și Europa cu automobilele lui și cu auto-camioanele lui (cărufe spene de dus marfă, trase cu motorul).

Și azi o mare parte din mărfurile cari ar trebui să meargă cu trenul, — se duc cu camioanele lui „Ford“ dela oraș la oraș. Zi de zi vezi trecând, chiar prin orașe mici, camioane încărcate cu scânduri, cu șindilă, cu animale vii (porci, viței) laute din țiguri și duse cu repeziune acasă, — fără a mai fi amânzi prin stațiuni, unde nu li se puneau vagoane la îndemână.

Dar nu numai cărăușitului de mărfuri le fac camioanele „Ford“ „concurență“ (adecă le lasă prin intrăcere lucrul și câștigul), ci și cărăușitului de persoane (de oameni). Venind dela Hașeg, dela Hunedoara, dela Brad și Bălța, nu trebuie să mai aștepti trenul, adeseori cu soare nepotrivilă, că te aduc „autobuzele“ Ford așa fel, ca să poți fi de față la judecatorie, la județ, unde ai treabă, și către amiază, ori îndată după masă, te duc napol acasă.

Și iaca așa am ajuns, ca un foarte harnic american, să ne ferească el de acolo din America lui, cu mașinile aci în mijlocul Europei, — că Fabricile din Europa nu s'ar harnice nici cele din țările tari în industrie, decum cele din țara noastră, să ni-le dea. Iar Căile Ferate nu e mirare dacă nu le les socotellele chiar strălucit, când au atâtea lipsuri și nu se pot ajuta a le înlătura!

O Ubrărie în Fălțiceni. În orașul Fălțiceni s'a înființat o Librărie Românească numită „Vasile Conta“ pe strada Sf. Ilie, Nr. 9. Românii din Fălțiceni și jur sunt rugați a o cerceteze, căci are spre vânzare toate cele trebuțoare pentru școală, birou

și cancelaria, cu prețurile cele mai avantajoase, precum și cărțile cele mai folositoare. Ajutați-o, căci vă ajutați pe D-Voastră, încurajând comerțul românesc.

O desmintire.

În Nr. nostru 29 am scris un articol în fruntea foil: „Un vagon de lemn proaspăt“, prin care ziceam cum se cuvine obiceiul unor bărdășii, cari se lasă atrași în mrejele Jidanilor și merg, de pildă aici în Orăștie, la magazinul de lemne Jidovesc, când au donă magazine românești.

Așa avind știre dela episcopul S. Zafiu din Cloara, am pomenit cu numele pe bărdășul român I. Căzan de aici, ca unul ce ar fi des pe numitul român din Cloara la Jidanii de aici.

Di I. Căzan, măestru bărdăș, ne face cunoscut, că S. Zafiu ne-a spus un mare neadevăr când a pus vina pe dînsul, pe bărdăș. Nu d'asa l'a condus la Evreu, ci S. Zafiu s'a dus acolo de voia sa, fiind vechiu cunoscut al magazinului Jidovesc, ba fiind el chiar agent al Jidanului în acele părți, vânzând țigla acestuia și lemnele lui, acolo, unde află că cineva zidește...

Am cerut lui S. Zafiu lămuriri și nu au venit, — de aceea dăm loc desmintirii lui I. Căzan, — căci noi, cu voia, nu voim să facem nimănui o nedreptate.

Acum lucrul rămâne — cum a fost scris: Avem oameni slabi de inger, cari leagă mai bucuros tovărășie cu Jidanul decât cu Românul, — ajutând întărirea Jidanului între noi și rămânerea lui aci.

Prin acel articol era arătat ca om de acest fel bărdășul român I. Căzan de aici, — azi lese la iveală că dînsul e, în acest caz, nevinovat, iar vinovatul e chiar cel ce pusese vina pe dînsul.

Ne pare foarte rău că episcopul Zafiu, slujitor oarecum al bisericii, — pe lângă păcatul de a fi slugă Jidanului, a mai făcut și pe acela de a spune un neadevăr despre un frate al său.

Părăsiți, nenorociților noștri frați, acest drum spre ușile dușmanilor neamului, îndreptați-vă și vă pocăliți, până nu e prea târziu!

„Doina“ e numele unui nou volum de poezii populare, scos de sub tipar sub îngrijirea dlui I. Corbu, la Bistrița. E volum mare de 18 coale tipar, peste 300 pagini (fețe) cu peste 1500 poezioare populare de tot felul: de dragoste, de urit, de dor de mama, de dor de casă, de isurat, de volnicie, de bătrânețe, de tot ce cântă poporul despre viață. Sunt și chitauri la joc și colinde.

Prețul cărții 60 Lei. A se cere la:

„Tipografia Naț.“ Gh. Mateiu, Bistrița.

Noul ou de cuc.

Sub un cuvânt frumos, plăcut la ureche, și-se vază un nou venin în suflet.

Abia înainte cu câțiva ani, s'a înființat, întâi la Paris, — orașul cu libertate nețărmurită și rău înțeleasă, care pe lângă propovăduitorii luminii celei adevărate și a porărilor nobile, primește între zidurile sale și tot felul de vagabonzi ai porărilor rele, izvorite din suflete negre, — și le lasă să-și frământă măslucii aci și să-și imprăștiți apoi peste fața a tot pământul, — aci se înființase așa-zisa „Liga Drepturilor Omului”. Înțelegem sub asta: Omul, ca om, are drept a se duce unde vrea el în lume! Nu trebuie să fie oprit de hotarele trase între țări; nu trebuie să fie stăngenic în lucrarea lui, de ori-că fel, prin legile cutări ale cutărei țări; nu trebuie să fie scurtat în „dreptul” său de om pentru aceea că nu e cetățean de demult pe acest loc, ci e venit numai de curând l. Tot pământul e o „jară” mare, făcută de Dzeu pentru toți oamenii. Ori-ce om are „dreptul”, dat lui de Dzeu, de a fi „acasă” ori-unde pe pământ și a trăi cum îl îndeamnă firea sa de om. Cel-ce îl face greutăți sub cuvânt că e „neam” strein, că e „cetățean” strein, ori că e numai de curând adus aci de vinturi, — îl scurtează în „dreptul lui de om bun!”

Așa-l că vorbește frumos, jupănu!

Ați înțeles îndată cine poate vorbi așa. Poporul cel vagabond peste fața a tot pământul, lipitoarea care vrea să fie lăsată să sugă, ori-unde ea s'a lăsat și s'a lipit de trupul unui alt neam aflat în calea sa pe fața pământului.

La părere ai crede că are „dreptate” fiul lui Iuda, — căci el ridică această cerere!

Dar te întreb eu pe tine, Român, Francezul, Neamțul, Ungurule, Italianule, — simți tu trebuință de această „libertate” fără îngrădell, ori-unde și pentru ori-cine? Te duci tu, Român, de pe pământul pe care te-ai născut, ca să vagabondezi printre alte pământuri, prin cele țări streine, cerând ca acelea să-ți facă loc și să-ți dea drept ori-unde ca și lorăși, ca tuturor celor acolo născuși, cu părinții acolo îngropați?

Ori e cere asta Ungurul sau Neamțul, sau Italianul sau Francezul? Englezul, care are de fapt aproape tot globul în brațele sale, și încă ține ca în țara lui, pe pământul în care îl dorm moșii și părinții, să fie el singur stăpân și nu împarte stăpânirea cu ori-ce venitor de pe fața pământului, — nu vrea să știe de „dreptul omului”, de dreptul în înțelesul căruia ori-cine va peșii a lăcomii la un locșor bun în țara neamului englezesc, să aibă drept nedispunat, a se așeza acolo, a-l săvârși pe vechii locuitor, a-l înălțura, sub cuvânt că asta e — „dreptul” lui de „om” l...

Nu mai jidanulul îl trebuie asfel de „drept”...

Totuși s'au aflat în Franța destul nebuni, cari să spună: „Așa-l, mă! E dreptul „omului” acesta!” Și au făcut „Liga Dreptului Omului”, de fapt „Liga dreptului Jidanului”, care cere de anul de zile stăpânirilor și din Franța și de alurea, s'o la mai domol cu opreliștele față de streinii veniți în țările lor, că se atîng de „drepturile omului” și „Liga aceea a

dreptului omului” protestează împotriva acestor opreliști, cari sunt „barbare”...

Și s'au aflat nebuni și în România, cari să mălmăjească pe scriștii din Franța, și să facă și la noi o Filială a „Ligii drepturilor omului” în cap cu vestitul Costa-Foru, redactor la „Adevărul” și „Dimineața”, zărele jidovești din București. Și se numea pe sine Costa-Foru: „Procuror al Umanității” în România, adică Apărător al labirint de oameni, — pe când de fapt el, care s'a lăudat la Procesul lui Corneliu Codreanu în Turcu-Severin, că e fălos că are ginere jidan, — era Procurorul miștelii Jidanilor, cari își cer și drepturi pe cari nu le găsesc în Legile țării!

Și-l simți lumea în curând că ce pasere-mi e și pe ce limbă cântă, și când fu odată la Oradea la un congres internațional, și se opri un pic în Cluj, studenții universitari din Cluj îl scrișeră pe spate și pe obraz un certificat (atestat) de Procuror al Umanității, cu pana de stejar și cu latul palmelor.

Prin acea bătaie, care e „sfântă”, fiind-că e din raiu, — au făcut pe scârbesul bătrân de răsul lumii, încât nici el n'a mai vorbit, nici n'a mai scris nimic despre „Liga” lui. A adormit în Domnul, sub ploaia de „pecești” ce i-au pus pe obraz și pe cap studenții.

Acum mișelii își ridică capul sub altă formă:

S'a înființat, tot la Paris, o nouă Tovărășie cu gând vicelău și rău, zisă: „Liga împotriva silniciei” (Liga contra teroarei) din feluritele țări.

E același lucru, ce era „Liga Drepturilor Omului”: un amestec al unor sfătoși, în treblele statelor. Ci-că, vezi d-ta, statele păcătuiesc făcând „teroare” (silnicie) asupra unor cetățeni, împedcându-i dela „libera” lor lucrare, pășire, propovăduire!

Și noua Ligă pășește împotriva acestei silnicii a statelor, se face ea judecătorul lor și le învață mlate!

Și, firește, îndată s'au aflat capete „silniciste” în România, care să se prefacă în maimuța a celor din Paris, și au înființat și în București o Filială a „Ligii împotriva teroarei” dela Paris. Filiala asta are să lupte „împotriva teroarei din România”, bine înțeles când teroarea (silnicie) i-se va părea că s'a făcut de Român sau de deregătorii românești, împotriva unor drepturi închipuite și nescrie în nici o lege, a streinilor, dușmanii față de statul și neamul românesc, în deosebi față de jidani. Dar când acești streini vor călca în picioare legile scrise și întărite, ca și ori-ce lege morală și firească față de Român (ca bătaia soră cu moartea a învățătorului din Telenești), atunci se fiți pe pace: „Liga teroarei” nu-și va ridica glasul, nu și va mișca degetul cel mic!

Și s'au aflat Români uitați de Dzeu cari să iscălească „Manifestul” (Cuvântul sărbătorec) de înființare a „Ligii” acestela la noi, — priatze cari: Dr. Parhon, profesor de medicină la Universitatea din Iași, un cap zmintit de comunizm, care lată și în „Liga teroarei”; apoi cunoscutul coșdel simbrăș al Jidanilor Constantin Mille, fost director la „Adevărul” și „Dimineața”, acum Director la „Lupșa” din București, armat de fratele său sufletesc Costa-Foru apoi profesorul Pătrășcanu, și scriitorul Sadoveanu l... Urmează apoi priatze iscălitori ai preat supas, așa-

zislul Gala Galaction (președintele Păculescu) care e secretar sau asesor la Patriarhia din București, — om foarte aproape de Patriarhul...; Eugen Herovann — și alți uitați de sine și de Dumnezeu.

Să și fiți banilor Români ce veți celi aceste șire, că noua „Ligă” e un nou ou de cuc, pe care jidanii, foarte vicleni și isteți, îl pun în culbul românesc, ajutați de mâinile bătușilor de Dzeu pomeniți mai sus, — printre cari chiar o față bisericăscă!

Să coperiți cu disprețul vestru aceste unelte netrebnice în mâinile dușmanilor țării noastre.

Cei cari pot,

să bineveiască a trimite plata foilor pe jumătatea a doua a anului, căci avem lipsă mare de bani.

Mulțumită publică.

Cu scuzanța Petrecerii de vară aranjată de Reuniusa meserieșilor Români din Orăștie în pădurea „Origori”, au încercat suprasolviri dela următorii Domni: Dr. Aurel Vlad 200 Lei; I. Lupan 230 lei; A. Damian dir. T. Vulpe, R. Spudera. I. Herța, N. Stern, A. Grădinar, câte 150 Lei; — Z. Stasciu, prof., P. Andreș, Dr. Pop, Dr. Debo, N. Andreș, S. Oprean, Vid. Mirovitz, Br. Brășai, I. Cimentil și familia, câte 70 Lei; Kartmann, hotelier, Dr. S. Orboș, I. Branga, câte 85 Lei A. Balemiri 60 Lei; D. Jurca, N. Branga, I. Moranciu, I. Ciurdărescu, B. Șarba Sever, Atmeș, prest, câte 50 Lei; D-na Dr. Erdelyi, C. König, I. Hama, I. Ladar, M. K. Schmitt, câte 40 Lei; I. Rob, G. Paraschiv, I. Albu, câte 30 lei; I. Samailă, 35 l., N. N., Dr. Z. Drala, I. Nasta, S. Precinchevici, câte 25 l., Stuc, I. Kovacs, I. Oancea, G. Albeș, I. Măteș, G. Popaviciu, L. Hegerșis, I. Bolduanș, V. Ferency, Reșca, comisar, Belei, P. Spenser, câte 20 Lei; Mozer, Pr. I. Ieseș, Pr. V. Păcurariu, I. Flacu, A. Paris N. N., H. Stefan, R. Gliz, Stibel, A. Frățilă, I. Remesan, Dr. Selomon, A. Herlen, G. Vlad, I. Manteș, I. Balșan, V. Ciurdărescu, câte 10 lei; Gher. Cioles, Tripa, câte 15 Lei; R. Schmitt, A. Măndrescu, A. Schmitt, N. N., Prof. Cluș, câte 5 Lei. — Marținezșilor dăruitori li-se aduce și pe această cale cele mai ferbiști mulțumite.

Cemitetul.

Licitație de case.

Subscrierul fac licitație de bună-voe asupra caselor mele, afățate în comuna Dobra (jud. Hunedara).

Casa stă din 3 camere (odă), o crășmă, odale de locuș și bucătărie, în curte bucătărie de vară, cocină, fântână, cotei, toate în stare bună. E aproape de tirgul de vite, cu grădina de 1/2 jugăr.

O vînd din cauza de bătrănețe. Nici o greutate pe casă. Licitația se ține în 22 August 1926.

Prețul strigării 180.000 Lei. Licitații pe un vadla de 10 procente dela prețul de strigare.

(825) 1-2 Meise Lupșa crișmar, Dobra (J. Huned.)

De vânzaro: (806) 4-4

O mașină de peptenat lână în stare foarte bună, și un Lupș scărmanător tot în stare bună; funcționează cu apă. — Preț redus. A se adresa la:

Aron Petri marar în Hunedara (Str. Bagdan Vodă Nr. 4).

Licitare de țărățe.

Manutanța d'n Orăștie vînd în 26 Iulie la 9 dim. prin licitație 14.000 kg. de țărățe, —

în Str. Mihai Cogălnicianu (fosta Cazarmă a Finanșilor, lângă tirgul de vite). Prețul de vânzare dela 450 Lei în sus. — Alte amănunțe, la Manutanjă.

Noua lege comunală și județană.

(Legea pentru Unificarea Administrativa) tradusă pe limba poporului așa fel, că e poate înțelegere și cel din urmă țărăan, și își poate cunoaște astfel drepturile de cetățean la comuna și la județ, și dreptul slojbașilor față de el.

Prețul: 35 Lei, trimisă franco recomandat. Bani înainte. Cu „ramburs” nu se trimite. Când se cumpără mai multe (cel puțin 3), prețul numai 30 Lei franco-recomandat. — A se cere la:

Administrația „Libertatea” Orăștie.

Betia Bolnavii de PLĂMÂNI astmatici bolnavi de pept scrofuloși anemici săraci de sânge slăbiți

Există mult dorita ușurare a suferințelor lor prin Siropul VERTEȘ 4 sticle 450 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regie proprie. —

Farmacia la „VULTURUL ALB” Nr. 33, Lugoj, Banat.

Veritabil Franck cu Râșnița de cafea

Există imitațiuni, al caror ambalaj seamănă foarte mult cu cel al Veritabilului Franck cu Râșnița de cafea însă calitatea acestor imitațiuni este mult inferioară aceștia. Vă apăroraji de atari imitațiuni, dacă cereți în mod explicit

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCUREȘTI-BRASOV.

„ALBINA”

institat de credit și economii soc. pe acții.

Centrala Sibiu. Fondat la 1872.

Sucursale: Brașov, București, Cluj, Dicioșanmărtin, Lugaj, Medias, Târgul-Murăș, Timișoara.

Capital deșalin vărsat . Lei 50.000.000.—

Fonduri de rezervă 27.000.000.—

Depun. spre fructificare 450.000.000.—

Legături cu toate centrele din țară și străinătate.

Lucrează direct cu mai multe bănci din America și are o secție specială, care se ocupă cu afacerile americane. Efectuează plăți în Lei și Dollari efectiv și fără nici o delogere!

Bancă autorizată pentru operațiuni de DEVIZE.

A dăruit anul acesta 1.650.000 Lei, pentru scopuri culturale și de binefacere! Primește depuneri spre fructificare, cu lirele (libele) sau în Cont-Curent, plătiind cele mai favorabile dobânzi, precum și darea câtră stal.

Acordă împrumuturi fărănești estine!

— Face toate operațiunile de bancă.

(727) 10-10 Direcțiunea.